

ΠΑΒ 1153
..... 30/7/15

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2015

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων
Για τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης**

Θέμα: «Απόδοση δικαιοσύνης για θύματα αστυνομικής βίας»

Σε δημόσια δήλωση του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Αμνηστίας που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 15-6-2015 αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «Ακριβώς τέσσερα χρόνια μετά την καταχρηστική άσκηση βίας εναντίον δημοσιογράφων και διαδηλωτών από μέλη των σωμάτων ασφαλείας κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων ενάντια στα μέτρα λιτότητας το Μάιο και τον Ιούνιο του 2011, τα θύματα εξακολουθούν να περιμένουν την απόδοση δικαιοσύνης. Η Διεθνής Αμνηστία ζητά από τις ελληνικές αρχές να εξασφαλίσουν τόσο την άμεση ταυτοποίηση των δραστών όσο και την παραπομπή τους σε δίκη (...). Στη συνέχεια γίνεται ονομαστική αναφορά στους τραυματισμούς των Γ.Καυκά, Μ.Λώλου και Μ.Κυπραίου από μέλη των σωμάτων ασφαλείας εκ των οποίων οι δύο πρώτοι ήταν σχεδόν θανατηφόροι, ενώ του τελευταίου δημιούργησε σοβαρά μόνιμα προβλήματα υγείας στον παθόντα και υπογραμμίζεται ότι σε καμιά από τις περιπτώσεις αυτές δεν έχουν αποδοθεί πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες.

Επισυνάπτεται η Δημόσια Δήλωση του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Αμνηστίας. Παρακαλούμε για την τοποθέτησή σας επί της ανωτέρω Δημόσιας Δήλωσης, τις ενέργειές σας, καθώς και την ενημέρωσή μας σχετικά με αυτές.

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Δημαράς Γιώργος

Κατριβάνου Βασιλική

ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ Ο ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΥΠΡΑΙΟΣ ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Δημόσια Δηλώση

Δευτέρα 15 Ιουνίου 2015

Ακριβώς τέσσερα χρόνια μετά την καταχρηστική άσκηση βίας εναντίον δημοσιογράφων και διαδηλωτών από μέλη των σωμάτων ασφαλείας κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων ενάντια στα μέτρα λιτότητας τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2011, τα θύματα εξακολουθούν να περιμένουν την απόδοση δικαιοσύνης. Η Διεθνής Αμνηστία ζητά από τις ελληνικές αρχές να εξασφαλίσουν τόσο την άμεση ταυτοποίηση των δραστών όσο και την παραπομπή τους σε δίκη.

Ο δημοσιογράφος Μανώλης Κυπραίος εξακολουθεί να υποφέρει από τις επιπτώσεις της καταχρηστικής άσκησης βίας των σωμάτων ασφαλείας. Έχασε την ακοή του, ενώ κάλυπτε δημοσιογραφικά μια συγκέντρωση διαμαρτυρίας ενάντια στην λιτότητα στην Αθήνα, όταν αστυνομικοί των MAT πέταξαν μια χειροβομβίδα κρότου λάμψης κατευθείαν πάνω του και έκτοτε αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας συμπεριλαμβανομένων επιπλοκών από το χειρουργείο για την εμφύτευση βοηθημάτων ακοής και προβλημάτων ευστάθειας. Τέσσερα χρόνια μετά τον τραυματισμό του, και παρά το γεγονός ότι οι αρχές έχουν στα χέρια τους αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων φωτογραφιών της μονάδας MAT που ενεπλάκη, οι δράστες δεν έχουν ακόμη ταυτοποιηθεί και διωχτεί.

Ο Μανώλης Κυπράιος είπε στην Διεθνή Αμνηστία : «Στην Ελλάδα, δυστυχώς, η ατιμωρησία και η έλλειψη δικαιοσύνης αναφορικά με την αστυνομική βία φαίνεται να συνεχίζεται. Τέσσερα χρόνια μετά την επίθεση εναντίον μου, δεν έχει υπάρξει καμία απάντηση, καμία τιμωρία, μόνο πολιτικές υποσχέσεις που κρύβουν μέσα τους το σπόρο της άρνησης».

Ο Γιάννης Καυκάς υπέστη σχεδόν θανατηφόρα τραύματα στο κεφάλι αφού ξυλοκοπήθηκε από τα σώματα ασφαλείας κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του στις διαδηλώσεις ενάντια σε μέτρα λιτότητας στην Αθήνα στις 11 Μαΐου 2011. Ο Γιάννης είπε ότι χτυπήθηκε με έναν πυροβολιστήρα από έναν άνδρα των MAT. Η ποινική έρευνα σχετικά με την υπόθεσή του δεν έχει προχωρήσει και οι δικηγόροι του Γιάννη έχουν εκφράσει τις σοβαρές ανησυχίες τους για την έλλειψη προόδου.

Ο Μάριος Λώλος, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Φωτορεπόρτερ, υπέστη σχεδόν θανατηφόρο τραυματισμό στο κεφάλι όταν ένας αστυνομικός των ΜΑΤ τον χτύπησε στο πίσω μέρος του κεφαλιού του, ενώ κάλυπτε διαδήλωση στην Αθήνα στις 5 Απριλίου 2012. Ενημέρωσε τη Διεθνή Αμνηστία ότι η ποινική έρευνα σχετικά με την υπόθεσή του δεν έχει σημειώσει καμία πρόοδο, οι δράστες δεν έχουν βρεθεί και δεν έχουν παραπεμφθεί σε δίκη.

Επιπλέον, οι πειθαρχικές έρευνες για την καταχρηστική άσκηση βίας από τα αρμόδια όργανα για τις επιθέσεις εναντίον των Μανώλη Κυπραίου, Γιάννη Καυκά και Μάριου Λώλου έχουν κλείσει. Σύμφωνα με μια απάντηση της Ελληνικής Αστυνομίας στους δημοσιογράφους του περιοδικού «Unfollow» τον Δεκέμβριο του 2014 «οι έρευνες δεν έδειξαν στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από υπάλληλο επιβολής του νόμου».

Εκτός από την επιδιωξη πειθαρχικής και ποινικής δίωξης κατά των δραστών, οι ελληνικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι στα θύματα παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από μέλη των σωμάτων ασφαλείας εξασφαλίζουν κατάλληλες επανορθώσεις συμπεριλαμβανομένων της δίκαιης και επαρκούς αποζημίωσης, αποκατάσταση και μέτρα δίκαιης ικανοποίησης, όπως η δημόσια συγγνώμη, και τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας και πρακτικών με στόχο τη διασφάλιση της μη επανάληψης των περιστατικών άσκησης καταχρηστικής βίας.

Το Φεβρουάριο του 2015, ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε την πρόθεσή του να δημιουργηθεί μια ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή επιφορτισμένη με τη δημοκρατική εποπτεία της Αστυνομίας.

Κατά την διάρκεια συνάντησης με τη Διεθνή Αμνηστία τον Μάρτιο του 2015, ο Γιάννης Πανούσης, Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών αρμόδιας για θέματα Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ανακοίνωσε την πρόθεσή του να προβεί σε μεταρρύθμιση του Πειθαρχικού Κώδικα της αστυνομίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η αμεροληψία των πειθαρχικών έρευνών σχετικά με κατηγορίες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από μέλη των σωμάτων ασφαλείας. Ο Αναπληρωτής Υπουργός δήλωσε επίσης ότι το Γραφείο Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας από Μέλη των Σωμάτων Ασφαλείας, θα ξεκινήσει τις εργασίες του. [1]

Ωστόσο, η Διεθνής Αμνηστία πιστεύει ότι ακόμα και αν τα μέτρα αυτά εφαρμοστούν, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της έλλειψης λογοδοσίας που επικρατεί στην ελληνική αστυνομία.

Το Γραφείο για Περιστατικά Αυθαίρετης Συμπεριφοράς δεν διαθέτει θεσμική ανεξαρτησία, καθώς προορίζεται να λειτουργεί στο πλαίσιο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, που είναι υπεύθυνο για την Ελληνική Αστυνομία. [2]

Η δικαιοδοσία της τριμελούς Επιτροπής που θα λειτουργεί στο πλαίσιο του Γραφείου είναι επίσης περιορισμένη. Η τριμελής Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την αξιολόγηση της κάθε καταγγελίας που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Γραφείου. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας για διερεύνηση ή να υποβάλει πρόταση προς τον/την αρμόδιο υπουργό ώστε να επιτραπεί να προβεί ο ίδιος ή ίδια σε πειθαρχική έρευνα σε περιπτώσεις σοβαρών καταγγελιών. Μπορεί επίσης να απορρίψει τις καταγγελίες εφόσον κρίνει ότι είναι αβάσιμες ή μη αποδεκτές για αξιολόγηση.

Οι ελληνικές αρχές θα πρέπει να θεσπίσουν ένα πραγματικά αποτελεσματικό και ανεξάρτητο μηχανισμό διερεύνησης καταγγελιών που θα ερευνά καταγγελίες για ανάρμοστη συμπεριφορά.

Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει, μεταξύ άλλων να μην έχει δομικούς ή οργανωτικούς δεσμούς με την αστυνομία και να έχει την αρμοδιότητα να ερευνά κάθε καταγγελία και όχι απλά να συλλέγει, να καταγράφει και να αξιολογεί καταγγελίες, οι οποίες μετά θα προωθούνται στις αρμόδιες διερευνητικές αρχές.

Ο ερευνητικές δυνατότητες του μηχανισμού αυτού δεν θα πρέπει να εξαρτώνται από την κρίση του/της αρμόδιας υπουργού όπως προβλέπει ο νόμος που θεσπίζει το ο Γραφείο Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας από Μέλη των Σωμάτων Ασφαλείας.

Υπόβαθρο

Από το 2009, πολλοί άλλοι διαδηλωτές και δημοσιογράφοι έχουν τραυματιστεί, με μερικούς από αυτούς να έχει απειληθεί η ζωή τους, κατά τη διάρκεια διαμαρτυριών ενάντια στην λιτότητα και άλλων διαδηλώσεων, αλλά κανείς τους δεν έχει βρει δικαιοσύνη. Παρά τις πολυάριθμες καταγγελίες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην αστυνόμευση των διαδηλωσεων, η Διεθνής Αμνηστία γνωρίζει μόνο πολύ λίγες περιπτώσεις όπου οι αστυνομικοί παραπέμφθηκαν σε δίκη και τους αποδόθηκαν ευθύνες.

Στο τέλος του 2013, δεκαοκτώ αστυνομικοί που ανήκουν στα MAT και στην ομάδα ΔΕΛΤΑ παραπέμφθηκαν σε δίκη για πρόκληση σοβαρής σωματικής βλάβης σε διαδηλωτές και την έκθεσή τους σε κίνδυνο με το να μην τους μεταφέρουν στο νοσοκομείο κατά τη διάρκεια της διαμαρτυρίας κατά της λιτότητας, της 29ης Ιουνίου 2011. Η Διεθνής Αμνηστία αντιλαμβάνεται ότι η δίκη έχει αναβληθεί για τον Οκτώβριο του 2015.

Τέλος τον Σεπτέμβρη του 2014, ελληνικό δικαστήριο επέβαλε ποινή οκτώ μηνών σε αστυνομικό των MAT που βρέθηκε ένοχος για το χτύπημα στην δημοσιογράφο Τατιάνα Μπόλαρη όταν ενώ εκείνη κάλυπτε τις διαδηλώσεις εναντίων των μέτρων λιτότητας τον Οκτώβρη του 2011.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Διαβάστε [εδώ](#) την έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας: «Κράτος εν κράτει: Κουλτούρα κακομεταχείρισης και ατιμωρησίας στην ελληνική αστυνομία», Μάρτιος 2014

Δείτε [εδώ](#) τη σχετική έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας με τίτλο «Αστυνομική Βία στην Ελλάδα: Όχι μόνο μεμονωμένα περιστατικά», Ιούλιος 2012.

Επίσης, διαβάστε [εδώ](#) τη σύντομη έκθεση με τίτλο “Αστυνόμευση Διαδηλώσεων στην Ευρώπη», Οκτώβριος 2012.

Διεθνής Αμνηστία – Ελληνικό Τμήμα

Τηλ. 210 3600628

Email: athens@amnesty.org.gr

Ακολουθήστε μας στο [Twitter](#): AmnestyGreece

Ακολουθήστε μας στο [Facebook](#): Διεθνής Αμνηστία – Ελληνικό Τμήμα

www.amnesty.org.gr

[1] Νόμος 3908/2011, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο 4929/2014 για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής Αστυνομίας. Ο τελευταίος προβλέπει ότι ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να παρίσταται στη στις εργασίες της επιτροπής και να καταθέτει προτάσεις χωρίς το δικαίωμα ψήφου.

[2] Από το Φεβρουάριο του 2015, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη είναι μέρος του Υπουργείου Εσωτερικών